

Over Felix LAUREYS werd reeds gepubliceerd door Robert DE BEAUCOURT DE NOORTVELDE in zijn "Biographie Ostendaise". Maar omdat het in 1900 verschenen boek zeldzaam is geworden, en ook omdat de figuur van LAUREYS dan toch in deze artikelenreeks niet mocht ontbreken, hieronder de voornaamste feiten uit het leven en werk van deze architect die in de moderne geschiedschrijving van de Belgische 19e eeuwse architectuur overigens al te stiefmoederlijk behandeld werd (1).

Felix-Adrien-Jean LAUREYS werd op 12 april 1820 te Oostende geboren als zoon van Felix LAUREYS en Thérèse-Claire SUYS. Na elementair onderwijs, werd hij leerling-schrijnwerker te Brugge. Ondertussen wist hij zich door noeste zelfstudie op te werken. Later vinden we hem te Brussel als leerling van de toen zeer gekende architect Tilman SJYS, ook al een Oostendenaar. Nadat hij zijn "Prix de Rome" in de wacht had gesleept vertrok hij naar Italië. Italië en de Italiaanse kunst zou hem blijven bloeien en elk jaar keerde LAUREYS er terug. Op 14 januari 1850 werd de veelbelovende LAUREYS op het Oostendse stadhuis gehuldigd. Vanwege de gemeenteraad kreeg hij een eremedaille.

In 1863 werd LAUREYS professor aan de Brusselse Academie. Hij gaf er onderricht in de 5 bouworden. LAUREYS schreef trouwens een handboek over deze materie. Het werd lange tijd aan de Academies gebruikt. De naam: "Cours Classique d'Architecture comprenant l'Analyse des Cinq Ordres d'après le système décimal avec les exemples relatifs à leur employ dans les édifices". Het werd bevatte 70 platen plus tekst. In 1876 werd hij er leraar Monumentale Compositie. Zo was hij er in 1881 een tijdlang leermeester van de Jugenstil-architect V. HORTA.

Enkele van zijn onderscheidingen: Gouden eremedaille te Brussel in 1868; Ridder in de Leopoldsorde 1885; Erelid "Société Centrale d'Architecture de Belgique".

Anno 1884 zetelde hij zelf in de jury voor de Prix de Rome, samen met de architecten BAECKELMANS, BEYAERT, RYSSENS DE LAUW, SCHADDE, SCHOY, JANLET & PAULI, en de schilder GUFFENS.

Felix LAUREYS woonde te Brussel aan de Noordlaan. Hij overleed aldaar op 13 februari 1897. De meeste kranten en tijdschriften wijdden een in-memoriam aan deze grote architect.

LAUREYS ontwierp de ombouw van het Brusselse Noordstation (1885), de restauratie van het Kasteel Wynendaele (1870), de kerk der Eeuwige Aanbidding en het Ziekenhuis der Ongeneeslijken te Rotterdam, verder nog tal van privéhuizen, vooral in het Brusselse.

Te Oostende kennen we slechts drie bouwwerken van LAUREYS. Eerst en vooral is er de Onze-Lieve-Vrouwkerk (Hazegraskerk) aan de De Smet de Naeyerlaan. De plannen werden goedgekeurd op 24 september 1862. Over de aanbesteding vonden we de volgende annonce in "La Feuille d'Ostende" (juni 1862)

PROVINCE DE LA FLANDRE OCCIDENTALE
ARRONDISSEMENT DE BRUGES - VILLE D'OSTENDE

CONSTRUCTION D'UNE EGLISE

Le samedi 5 juillet 1862 à 10 heures du matin, le bureau des marguilliers de la paroisse de Notre-Dame, exposera en adjudication publique, par soumissions cachetées et sur timbres, l'entreprise des travaux relatifs à la

CONSTRUCTION D'UNE EGLISE

les plans, devis et cahier des charges seront exposés à l'examen des amateurs, à partir du 25 juin, à l'estaminet du Sieur Ch. Godderis, situé au Hazegras, où l'adjudication aura lieu. Les entrepreneurs peuvent aussi s'adresser chez M. Laureys, architecte, Rue Neuve, 95, à Bruxelles, pour obtenir les renseignements qui leur seraient nécessaires. Ostende, le 14 juin 1862.

Le Secrétaire
Ant. DE JAEGHERE

Le Bureau des Marguilliers,
Le Président,
Ch. BOUCHERY

78/105

Op Allerheiligen 1864 kon de kerk ingewijd worden. Dat het gebouw een architectonisch misbaksel is, dat ziet elkeen (Oiop, 34). Overigens is het kerkje steeds een zorgenkind geweest : de slechte funderingen waren er de schuld van dat de kerk langzaam in de bodem zakte (tot 60 cm!) terwijl de toren scheef trok. In 1879 werden herstellingswerken uitgevoerd. Toen men het straatniveau verhoogde om de helling naar de De Smet de Naeyerbruggen toe mogelijk te maken, kwamen daar nog eens 30cm bij, zodat de kerk nu een kleine meter onder het straatniveau ligt. Een beschrijving van het gebouw en het interieur vindt U in LOONTIENS' "Ostende Monumentale", p. 149-160.

In dezelfde jaren kwamen de plannen voor de Anglicaanse Kerk aan de Langestraat klaar. Tot dan waren de Anglicanen aangewezen op de kapel van het voormalig klooster in de Witte Nonnenstraat. De kerk werd gebouwd in de jaren 1863-1864 en ingehuldigd in januari 1865. Ook voor deze kerk opteerde LAUREYS voor de neogotische stijl. De al te opzichtig-rode voorgevel, met een groot gotisch raam in de middentravee boven het portaal, heeft een duidelijke drieledige indeling. Deze indeling vindt men binnenin echter niet terug : het is een eenbeukige ruimte die 6 traveeën telt. Architecturaal heeft het allemaal weinig te betekenen. LOONTIENS had dat ook al gezien : "un temple anglican, qui n'est précisément pas une beauté avec ses briques rouges, noircies par le temps...".

Van meer kwaliteiten getuigden LAUREYS' plannen voor het Oostendse station dat in 1880/1882 in neogotische stijl werd opgetrokken (Oiop 29, 32, 34, 35 & 36). Op 1 maart 1880 werd aan de funderingen begonnen. Er werden niet minder dan 1500 palen in de grond geheid. De eigenlijke bouw was toevertrouwd aan de "Société des Charbonnages et Hauts Fourneaux de Clessin" en nam een aanvang in 1881. Er werd met man en macht gewerkt zodat het station in een jaar tijd klaar kwam en op 30 juli 1882 kon ingehuldigd worden.

Het centrale gedeelte was de hoge spoorhall in ijzer en glas. Daarrond lagen de diverse diensten geschikt : ingangsvestibules, lokettenzaal, wachtzalen, bagagedepot, burelen, lamisterie, chaufferetterie... Voor de bouw werd 1300 m² blauwsteen van Soignies, 200m² Doornikse steen en 800.000kg ijzer en gietijzer aangewend. De totale kosten beliepen 1.240.000 F. (125.000 voor de funderingen, 280.000 voor het ijzer- en timmerwerk, 530.000 voor het gebouw zelf, 225.000 voor de afwerking, 55.000 voor de bedaking, 15.000 voor de verf en 10.000 voor de installatie). In het architectuurtijdschrift "L'Emulation" (1884) verscheen een hele reeks interessante, goed gedetailleerde plannen en opstanden van dat mooie stationsgebouw. Voor een beschrijving kan men ook terecht in C. LOONTIENS' onvolprezen "Ostende Monumentale", p. 127-139. De platen in "Oostende in oude prentkaarten" vormen een goeie aanvulling bij de lectuur.

De naoorlogse geschiedenis van het stationsgebouw is een minder mooie bladzijde uit Oostende's geschiedenis : in de euforie van de jaren 50 werd blindweg toestemming verleend tot afbraak : er ging zozegd een helihaven aangelegd worden. Het terrein bleef braak. Nu en dan kwam er een circus, zelfs een dolfinarium, er stond een barak van een jeugdclub (ook al een fenomeen uit de vijftiger jaren), toen werd de buurt helemaal verknoeid door het bouwen van enkele torengedebouwen. Maar daar zal het van in den beginne al wel om te doen geweest zijn. C. LOONTIENS had vóór de oorlog echter al gewaarschuwd : "Il faut avouer que si la direction des chemins de fer décide de ne plus employer la vieille station, celle-ci ne doit pas disparaître pour cela. On pourra toujours l'utiliser comme salle de fêtes, salle d'exposition, musée ou bibliothèque. J'espère en tous cas qu'on lui trouvera une destination nouvelle, car l'oeuvre de Laureys mérite d'être conservée, malgré tous ses défauts..." (Ostende Monumentale, p. 127). En gelijk had LOONTIENS. Met de nodige kosten kon men er een unieke sport-halle, of zelfs een grootwarenhuis van maken. Maar Oostende is nu eenmaal Oostende.

Norbert HOSTYN.